

Патиштата за трансфер на дрогите низ Балканот продолжуваат да бидат најзначајната рута за шверцерите. Нашиот регион е вратата кон Европа. Без Турција, Бугарија, Македонија, Црна Гора, Косово, Босна и Хрватска наркотичните супстанции не би можеле да пристигнат на европскиот пазар. Акциите на граничните и на полициските служби се одвиваат, но резултатите за заплenuвање на дрогите не се ниту близу до она што треба да бидат. Речиси секојдневно регионот е транзитна област за пренос на опојни средства.

Во тие шверцерски работи повремено се вклучуваат и државните институции кои, исто така, гледаат можност за нелегален профит. На таков начин Мило Ѓукановиќ ја полнесе црногорската државна каса во ерата на Милошевиќ. Иако стануваше збор за цигари, а не за дрога, сепак беше шверцерска работа. Не се ретки случаите во кои цариниците и полицајците наместо да го спречуваат транзитот и да ги апсат мафијашките босови, работат паралелно со нив за да

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

заработат барем уште една плата од тоа што на шверцерот ќе му прогледаат низ прсти. Така живее Балканот повеќе од две децении. Тоа го направија режимите од Вардар до Триглав.

Сега многумина сакаат да се смени вкоренетата практика. Но, тешко оди. Кога ракот ќе почне забрзано да метастазира, тешко му се наоѓа крајот. Извештаите за преносот на дрогите низ нашиве простори, кои доаѓаат од влијателните светски аналитички центри, не им одат во прилог на властите во балканските метрополи. Иако патешествието на дрогата бележи глобален тренд и таа е присутна во најразвиените земји, сепак од држави, како што се, балканските, кои аплицираат за влез во ЕУ и во НАТО, се бара многу повеќе во превенцијата и во неутрализирањето на сокаците по кои таа патува. Но, оној кој се обидува да му застане на патот на шверцот, истовремено ризикува повеќе главата да не ја носи на раменици. Со тоа уште еднаш се покажува дека организираниот криминал владее посупериорно од самата власт во соодветната држава.

ска, Швајцарија, Чешка, Норвешка и во Велика Британија. Уште пофрапантен е податокот кој вели дека повеќе од 50 проценти од западноевропската нелегална трговија со хероин ја контролираат Албанци, а сè тоа им носи приход од околу седум милијарди долари

Фрапантен е податокот, според кој од вкупното количество дрога, кое се пласира на светскиот пазар, дури 65 отсто се дистрибуира преку Косово, додека само во Европа тоа ниво достигнува до 90 отсто. Денес албанските криминални групи од Косово контролираат повеќе од 80 проценти од трговијата со хероин на стариот континент. Дека оваа мафија е во подем говори и податокот дека во 1999 година од шверц со дрога албанската мафија заработила само 38 милиони долари, а денес таа цифра се мери со милијарди долари.

Цела Италија, Швајцарија, Австрија, Германија и скандинавските земји се под криминалната чизма на Албанците од Балканот. Последниве години тие успешно се инкорпорирале и на американскиот пазар, контролирајќи повеќе од 40 проценти од шверцот со хероин.

Последниве месеци службите во Обединетите нации ја алармираат светската јавност дека нарко босовите на Балканот, полека но сигурно, го земаат приматот меѓу водечките нарко центри. Последниот извештај од Њујорк содржи веродостојни податоци, според кои, врските меѓу јужноамериканските картели и албанската мафија ги надминала сите развојни стадиуми на соработка меѓу две нарко мафијашки структури.

Од друга страна, пак, многу разузнавачки агенции потенцираат дека Косово одамна станало дистрибутивен центар, во кој се вкрстуваат речиси сите регионални, но и светски трансверзали и патишта на дрогата. Откриени се нови насоки по кои се шверцуваат висококвалитетни наркотични средства. Имено, потврдено е дека во последно време албанската мафија ја презела контролата над пристаништата во

Романија, додека влијанието над мрежите во Албанија и во Црна Гора е сè поголемо.

Во текот на 2007 година е забележан огромен напредок на нарко структурите во југоисточна Европа, а тој тренд продолжува со ненамалено темпо и во оваа 2008 година. Највисоките луѓе кои се позиционирани во ФБИ, Интерпол и во Европол сè потешко можат да им влезат во трага на мафијашките организации, бидејќи тие користат други методи и тактики, кои сè уште не се доволно разработени и проанализирани во европските и во американските истражно-безбедносни органи.

Сите овие западни организации сведочат дека албанската мафија е најсериозната и истовремено најопасната криминална организација во Европа. Таа контролира голем дел од трговијата со хероин во десеттина европски држави, пред сè, во Грција, Белгија, Швед-

МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ ПРИХОД ОД БАЛКАНСКИОТ ШВЕРЦ НА ДРОГИ

КАРАКТЕРИСТИЧЕН НАЧИН НА ШВЕРЦ НА ДРОГА ПРЕКУ БАЛКАНСКИОТ ПАТИШТА

на годишно ниво. Познато е дека нестабилните подрачја во Јужна Европа секогаш биле плодно тло за развој на шверцерските патишта преку кои се

врши пренос на дрога кон Централна Европа.

Албанија, Косово и Западна Македонија истовремено претставуваат и го-

леми магацини за складирање и за чување на разни видови дроги и останати психотропни супстанции. Добрите познавачи на приликите велат дека во овие подрачја има тони, тони и тони дроги. Балканот е само преодна и попатна станица, додека "белото брашно" не пристигне во централноевропските земји.

КРИМИНАЛЦИТЕ НЕ ВЛИЈААТ ВРЗ ВЛАСТА - ТИЕ СЕ ВЛАСТ

Поставувањето на темелите на балканските трансверзали за пренос на дрогите, неспорно е заслуга на поранешните терористичко-екстремистички и криминални групи. На челното место цврсто е вкловена Ослободителната војска на Косово (ОВК), која во деведесеттите години на минатиот век, паралелно со воените дејства на Косово преземаше и криминални зафати во кои дрогата имаше посебни привилегии. Стекнатите парични средства од продажбата на шверцуваните дроги се вложуваа во купувањето софистициран

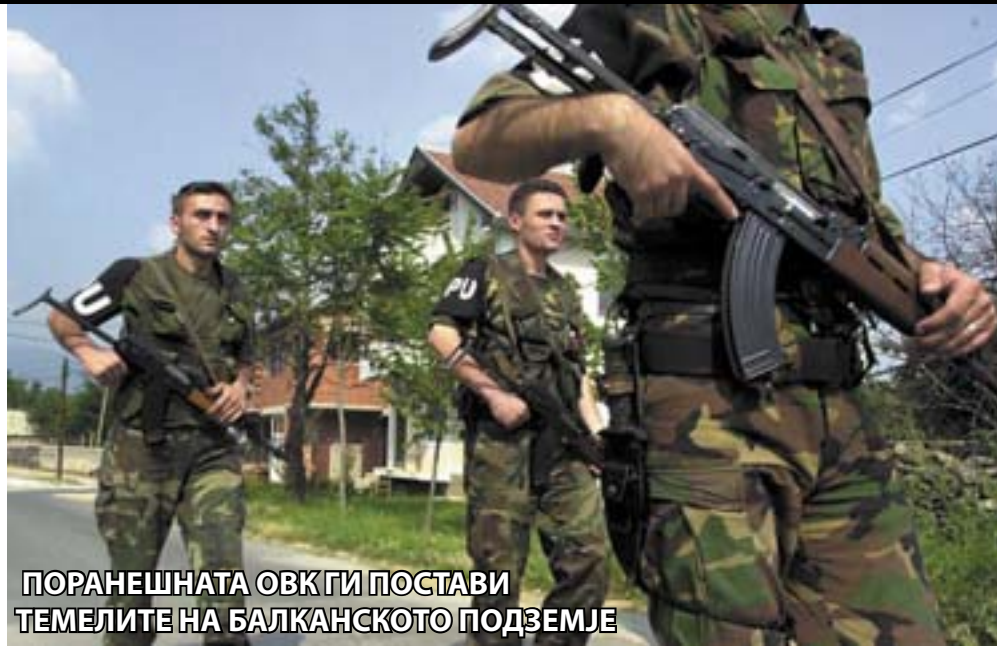

За само неколку години албанската мафија во Италија целосно ја истисна турската. Косоварите станаа рамноправни партнери на сицилијанската Коза Ностра. Седиштата на нарко клановите на Албанците се наоѓаат во Милано и во Калабрија, како и во граничниот појас меѓу Италија и Швајцарија. Покрај трговијата со дрога, често се преземаат акции и за криминално дело на луѓе. Во Швајцарија, пак, со парите стекнати преку шверцот со наркотици, Албанците купија поголем број калашњикови, за кои може само да се претпостави зошто би користеле. Позиционирани се во Базел и во Берн. Слични акции за купување оружје се преземени и во Норвешка и во Шведска.

воен арсенал, со чија помош косовските Албанци, но и нивните собаќа од регионот водеа успешни војни против Србија, односно Македонија.

Неодамна поранешниот американски официјален претставник на Агенцијата за сузбивање на наркотици, Мајкл Левин, изјави дека некои од крилата на т.н. ОВК се поврзани со нарко картелите на Средниот и на Далечниот Исток. Секоја европска разузнавачка служба и полиција поседува широко досие за врските на поранешните албански борци за човекови права на Балканот со трговијата со дроги. Во нивните записи веќе како дефиниција од некој учебник е запишано дека Албанија и Косово се срцето на балканскиот пат на наркотиците, земји кои ги поврзуваат Пакистан и Авганистан со западниот дел од Европа.

Со слични податоци располагаат и американските власти, Конгресот и Се-

**ПОРАНЕШНАТА ОВК ГИ ПОСТАВИ
ТЕМЕЛИТЕ НА БАЛКАНСКОТО ПОДЗЕМЈЕ**

НАРКО КЛАНОВИ СО СЕМЕЈНА ТРАДИЦИЈА

Во Албанија постојат четири нарко кланови со кои раководат неколку семејства - Кула, Абази, Боричи и Брокај. Тие имаат огромно влијание врз работењето на косовската нарко мафија.

Триесеттина косовски семејства ја контролираат светската мрежа на организиран криминал. Тие се професионалци во шверцот со дроги, оружје, цигари, трговија со луѓе, проституција, препродажба на украдени возила и други дела.

Најопасна криминална група во Албанија е семејството Кула, која има релации со слични групи во Турција и во Италија. Таа се занимава дури и со илегално пренесување на имигранти.

Останатите три кланови се фокусираат на шверцот со наркотици и со оружје. Албанско-косовските врски резултираат со приближно прошверцувани шест тони хероин месечно. На годишно ниво заработуваат две милијарди долари. Потоа парите ги вртат преку разно-разни салони, бутици и парфимерии во Британија, Италија и во други западноевропски земји.

натот. Но, тоа не е нешто ново. Ваквите анализи и следења на состојбите се провлекуваат повеќе од две децении. На Косово постои докажана релација меѓу криминалните организации и екстремните групи. Нивните дејства се заеднички координирани и усогласени. Врските се засновани дури и на семејна и на социјална традиција.

Делбата на профитот е во согласност со сработеното и со потребите. Според проценките на меѓународните експерти за организиран криминал во криминалните потфати и шверцот со дроги предводен од Балканците, се користат повеќе од двесте приватни банки, менаџерски и други корпорации низ Европа, во кои албанската мафија годишно внесува и изнесува околу 1,5 милијарди долари. Станува збор за перење пари преку шверц со наркотици и оружје. Во една прилика и претставниците на меѓународната заедница во Приштина ќе изјават дека во постојните констелации на Балканот, многу е тешко да се утврди дали политиката го контролира организираниот криминал или, пак, мафијата ги контролира политичките структури.

Своевремено, уште попрецизен во тоа беше поранешниот командант на КФОР, италијанскиот генерал, Фабио Мини, кој рекол:

"Организираните криминални групи на Косово немаат влијание врз власта, затоа што тие се власт".

МАЛАТА АЛКА ОД ГОЛЕМИОТ СИНЦИР

Ниту Црна Гора не е поштедена како земја преку која се врши транзит на скапи дроги. Таму се активни најмалку петнаесеттина групи, кои се дел од меѓународен синцир за криумчарење на наркотици. Со парите заработени од

НАРКОТИЦИТЕ И ДОЛАРИТЕ ОБИЧНО ОДАТ ЗАЕДНО

шверцот на европските пазари, Црногорците купуваат недвижности, почнуваат приватни бизниси во Црна Гора, но истовремено дел од финансиите користат за помагање на помали криминални организации. Најмоќните групи оперираат во Бар, Подгорица, Никшиќ и Беране. Црногорските нарко групи се поврзани со структури од Венецуела, Колумбија и Перу од каде ги добиваат пратките, а потоа истите ги дистрибуираат до крајната цел. Дел од дрогата останува во Црна Гора, но најго-

лемиот процент е наменет за земјите од Западна Европа. Најмалата ексјугословенска република е дел од мрежата која почнува на Блискиот Исток и завршува до европскиот запад. Во последно време црногорската мафија тесно соработува и со албанската, преку која шверцува марихуана.

Значителна дрога доаѓа и од Косово, пред сè, во северниот дел од Црна Гора, па оттаму се разнесува до други земји. Криминалните групи и организации вешто ја искористија независноста на

републиката, бидејќи како новоформирана држава Црна Гора немаше и сè уште нема доволно капацитети да ги одврати нарко круговите од намерите кои ги зацртале. Со тоа тие создадоа силни бази кои слободно можат да оперираат и во следните неколку години.

Паралелно со шверцот со наркотици, во последно време во Црна Гора добро

Изминативе години косовската мафија успеа да ги анимира и меѓународните претставници во Приштина, а на оној кој не можеше да се вклопи во криминалната зделка набрзо му завршуваше мандатот и се враќаше дома. Таков беше случајот со Ханс Хекеруп. Досега не се забележани акции на КФОР и на УНМИК за заплenuвање на дроги на Косово, иако областа важи за Колумбија во Европа. Тоа значи дека постои цврста спрега меѓу мафијашките кланови, властите во Приштина и меѓународните организации, кои треба да го чуваат мирот и поредокот. За растурање на дрогата низ Косово најчесто се користат деца на околу 12-годишна возраст, заради избегнување на судски прогон, а познато е дека децата не подлежат на судење.

е развиена и нелегалната трговија со оружје. Големи количества воен арсенал се внесуваат од Босна, тука се складираат, а потоа се наоѓаат купувачи во некоја земја од соседството или подалеку. Во една од последните акции на црногорската полиција се заплени неколку десетици полуавтоматски пушки од Босна, потоа снајперски пушки и оптички нишани, како и поголемо количество муниција. Дали е ова класична увертира во некоја нова балканска нестабилност или само обична криминална зделка за стекнување профит, ќе покаже периодот кој претстои.

Во последниот извештај на Стејт департментот од 2007 година е наведено дека Косово е најголемиот транзитен регион за пренос на хероин од Турција и од Авганистан до Западна Европа. Главните пунктови се наоѓаат во Ѓџилане, Призрен и Митровица. Сепак, ниту Приштина не е поштедена од косовското криминално подземје. Минатата година таму беше запленило рекордно количество дрога. Според проценките, голем дел од дрогата на Косово пристигнува преку соседните земји. Тука контингентите се прераспределуваат во поситни пакувања и се дистрибуираат до крајните дестинации во Европа.